

2-ші Халықаралық Қаржылық Есептілік Стандарты (IAS 2) Босалқылар

Орындаған : Әмір Айдана

3курс

Есеп және аудит

• Мақсаты:

Осы Стандарттың мақсаты босалқылар есебін жүргізу тәртібін орнату болып табылады. Босалқылар есебін жүргізудегі негізгі мәселе актив ретінде танылуға жататын және тиісті түсімдерді танығанға дейінгі келесі кезеңдерге көшірілетін шығындардың шамасын анықтау. Стандарт шығынды анықтау және сатудың ықтимал таза бағасының шамасына дейінгі құнның кез келген азаюын қоса алғанда, оларды кейіннен шығыстар ретінде тану бойынша нұсқау береді. Сондай-ақ, ол босалқылардың өзіндік құнын анықтау үшін пайдаланылатын өзіндік құнды есептеу тәсілдері жөнінде түсінік береді.

Қолдану аясы: Осы стандарт барлық босалқыларға қатысты, мынадан басқа:

- 1. Қызмет көрсетулерге тікелей байланысты келісімшарттарды қоса алғанда, құрылыс салуға жасалған шарттар бойынша туындаған, аяқталмаған өндірістерден

2. Қаржы құралдарынан

3. ауылшаруашылығы қызметі және жиындарын кезінде ауылшаруашылығы өнімімен байланысты биологиялық активтерді қоспағанда

Қалыпты қызмет
барысында
сатуға арналған

осындай сату
үшін өндіріс
үрдісіндегі;

өндіріс үрдісінде немесе
қызмет көрсетулері кезінде
пайдалануға арналған шикізат
немесе материалдар
нысанындағы активтер.

Босалқылар

Өткізудің ықтимал таза құны - бұл жұмысты орындауға жұмсалған ықтимал шығындар мен өткізуге арналған ықтимал шығындарды шегеріп тастағанда әдеттегі іс барысындағы болжамды сату бағасы.

Босалқыларды бағалау

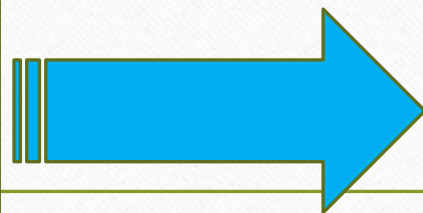
- Босалқылар міндетті түрде ең кемі екі деңгей бойынша: өткізудің өзіндік құны мен ықтимал таза құнында өлшенуі тиіс.

Босалқылардың өзіндік құны

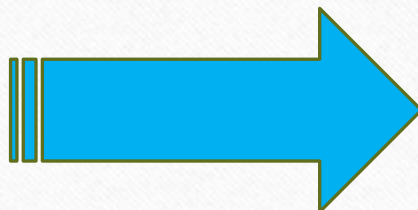

- Босалқылардың өзіндік құнына міндетті түрде сатып алуға, қайта өңдеуге жұмсалған барлық шығындар және босалқыларды ағымдағы жай-күйіне және орналасқан жерге дейін жеткізу мақсатында жұмсалған шығындар жатады.

Тауарлы-
материалдық
құндылықтар
ының есебі»
және № 2
ХҚЕС
негізінде
жүргізіледі

Орташа өзіндік
құн әдісі

FIFO әдісі

Орташа өзіндік құн әдісі

- Орташа алынған құн формуласы бойынша әрбір баптың құны кезеңнің басындағы осындай баптардың орташа алынған құнынан және кезең ішінде сатып алынған немесе өндірілген осындай баптардың құнынан анықталады. Орташа мән ұйымдағы жағдайларға қарай мезгіл-мезгіл немесе әрбір қосымша топтың алынуына қарай есептелуі мүмкін.

ФИФО әдісі

- ФИФО әдісі бойынша алғаш сатылып алынған және алғаш өндірілген босалқылардың баптары бірінші кезекте сатылады және өндіріледі, және тиісінше, кезеңнің соңында қалған босалқылардың баптары ертерек сатып алынған және өндірілген болып болжанады.

- Босалқылар бастапқыда өзіндік құны бойынша бағаланады. Босалқыларды сатып алуға жұмсалған шығындарға сатып алу бағасы, импорттық баж салықтары мен басқа да салықтар (ұйымдар кейіннен салық органдары арқылы өтейтін салықтардан басқалары).

Қаржы есептілігі міндетті түрде мыналарды ашып көрсетуі керек:

- (a) өзіндік құнын есептеудің пайдалану тәсіліне қоса босалқыларды бағалау үшін бейімделген есеп саясатын;
- (b) осы ұйым қабылдаған босалқылардың жалпы қаржылық жағдай туралы есептік құнын және саралау баптары бойынша қаржылық жағдай туралы есептік құнын;
- (c) өткізудің ықтимал таза құны бойынша ескерілген босалқылардың қаржылық жағдай туралы есептік құнын;
- (d) кезең ішінде шығыстар ретінде танылған босалқылардың тиісті сомасын;
- (e) 34-тармаққа сәйкес кезең ішінде шығыс ретінде танылған босалқылар құнының кез келген арзандау сомасын;
- (f) 34-тармаққа сәйкес есепті кезеңде шығыс ретінде танылған босалқылар сомасының төмендеуі ретінде танылатын баға кемітуге қатысты реверсивті жазылудың кез келген сомасын;
- (g) және 34-тармаққа сәйкес шығынға есептелген босалқылардың қалпына келуіне әкелген жағдайларды және оқиғаларды; және
- (h) міндеттемелерді қамтамасыз ету ретінде салынған босалқылардың қаржылық жағдай туралы есептік құнын ашу керек.

**Назарларыңызға
рахмет**

